HYVINVOINTIALA

HE 187/2024

– StV kuuleminen 21.10.2024

21.10.2024

HYVINVOINTIALA HALI RY

TEHTÄVÄT

EDISTÄÄ jäsentensä tavoitteita ja toimintaedellytyksiä.

NEUVOTTELEE alan yleissitovat työehtosopimukset.

VALVOO jäsentensä yhteisiä etuja ja neuvoo työoikeudellisissa ja elinkeinopolitiikan kysymyksissä.

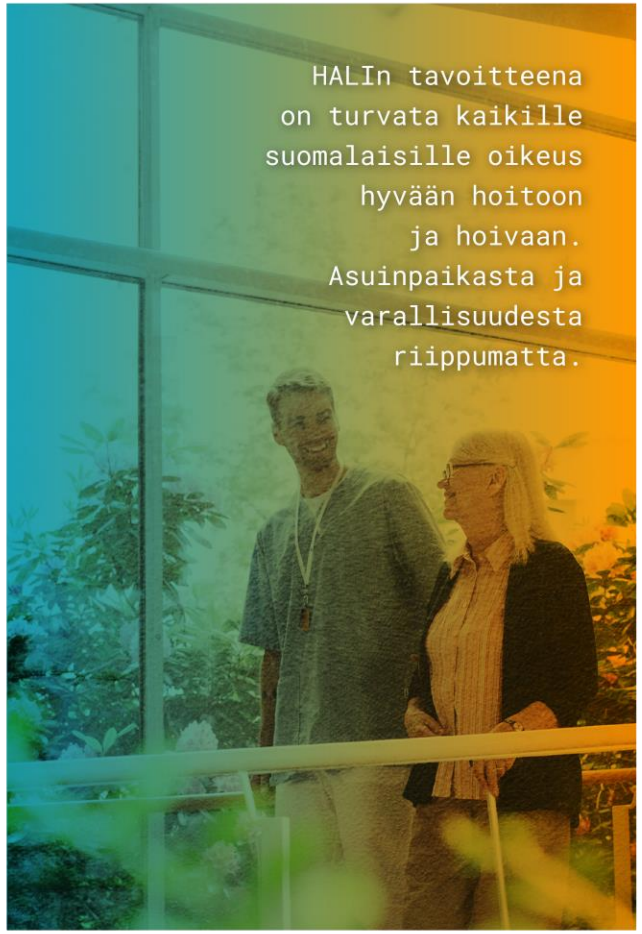
JÄSENET

- 1 500 jäsenyritystä ja -järjestöä
- Jäsenet työllistävät yli 100 000 sosiaali- ja terveysalan ammattilaista
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n jäsen

TOIMIALAT

HALIN JÄSENET tuottavat palveluita vauvasta vaariin seuraavilla toimialoilla:

- ☑ Kotipalvelut
- ☑ Ikäihmisten hoivapalvelut
- ☑ Vammaisten palvelut
- ☑ Terveyspalvelut
- ☑ Suun terveydenhuolto
- ☑ Kuntoutus
- ☑ Ensihoito
- ☑ Lastensuojelu
- ☑ Järjestötoiminta

Lausunnon pääkohdat

- **Kohtuullisena pidettävä käsittelyaika ja sen varmistaminen**
- **Julkisten palveluntuottajien rekisteröityminen**
- **Muut kehittämistarpeet**

Kohtuullinen käsittelyaika

- **Hyvinvointiala Hali ry kannattaa esitystä** siitä, että yksityiset elinkeinonharjoittajat ja muut verrattavassa asemassa olevat palveluntuottajat voisivat aloittaa toimintansa ennen lain mukaista rekisteröintipäätöstä.
- Samalla pidämme tärkeänä, että säädösvalmistelun rinnalla jatketaan kaikkia rekisteröintimenettelyä sujuvoittavia ja käsittelyaikoja lyhentäviä toimenpiteitä.
- Käsittelyajat ovat olleet kohtuuttoman pitkiä ja rajoittaneet perustuslaissa turvattua elinkeinovapautta sekä vaarantaneet henkilöstön ja palvelujen saatavuutta.
- Hallituksen esityksessä todetaan, että pitkien käsittelyaikojen vuoksi palveluntuottajat eivät ole voineet aloittaa palvelujen antamista tai toteuttaa palvelutoiminnan suunniteltua muutosta kohtuullisessa ajassa, vaan yrittäjät ovat joutuneet odottamaan toiminnan aloittamista jopa yli puoli vuotta.
- Ennakoitavuuden turvaamiseksi olisi tarpeen määritellä, mikä on kohtuullinen enimmäisaika, jonka kuluessa palveluntuottajat voivat odottaa hakemuksensa tulevan käsitellyksi.

Kohtuullinen käsittelyaika

- Esitysluonnoksessa todetaan, että rekisteröintihakemusten käsittelyn ruuhkautumisen taustalla ovat paitsi valvontalain mukaisen rekisteröintimenettelyn ja Soteri-järjestelmän käyttöönotto ja sen myötä lisääntyneet hakemusmäärät, myös menettelyn uutuus palveluntuottajille, erityisesti itsenäisille ammatinharjoittajille, jotka ovat olleet määrällisesti keskeisin asiakasryhmä ruuhkautuneissa hakemuksissa
- Samalla esityksessä kuitenkin todetaan, että valtakunnallisesti enemmistö hakemuksista koskee aiemmin rekisteröityjen palveluyksikköjen olennaisia muutoksia.
- Pidämme tärkeänä, että kohtuullisten käsittelyaikojen varmistamiseksi arvioitaisiin sitä, mitkä ylipäänsä ovat sellaisia olennaisia muutoksia, jotka vaativat rekisteröintiä ja siihen liittyviä maksuja ja ovatko kaikki palveluntuottajilta rekisteröintihakemuksessa vaaditut tiedot tarpeellisia. Ilman tarkastelua on riskinä, ettei käsittelyaikoja saada pysyvästi kohtuulliselle tasolle.

Julkisten palveluntuottajien rekisteröitymisen lykkääminen

- Esityksessä ehdotetaan lykättäväksi palveluntuottajien ja palveluyksiköiden rekisteröintiä koskevan 3 luvun voimaantuloa julkisten palveluntuottajien osalta kahdella vuodella. Lain 3 luku tulisi julkisten palveluntuottajien osalta voimaan 1 päivänä tammikuuta 2028.
- Siirtoa perustellaan rekisteröintimenettelyn jatkokehittämisen ja vakiinnuttamisen turvaamisella ja mahdollisen ruuhkautumisen ehkäisemisellä, kun hakemusten käsittely siirtyy 2026 alussa uudelle valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle.
- **Emme kannata esitettyä kahden vuoden siirtymäaikaa**. Käsittelyn ruuhkautumisen ehkäisemiseksi voi olla perusteltua, ettei julkisten palveluntuottajien rekisteröinti ajoitu samaan hetkeen, kun uuden viraston on tarkoitus aloittaa, mutta esitetty kahden vuoden siirtymäaika on tarpeettoman pitkä.
- Hallituksen esityksessä todetaan, ettei esitys sinänsä poistaisi tai muuttaisi valvontalain säätämisen yhteydessä tavoiteltuja vaikutuksia yksityisten ja julkisten palveluntuottajien yhdenvertaisuudesta yhdenmukaisten rekisteröintimenettelyjen myötä. Se kuitenkin myöhentäisi tavoitteen toteutumista kahdella vuodella.

Muita huomioita

- Normaalitilanteessa rekisteröintimenettelyn kustannukset on tarkoitus kattaa rekisteröinneistä saatavilla tuloilla, joita virastot saavat rekisteröintisuoritteiden maksujen kautta. Toiminta on siis tältä osin tulorahoitusperusteista.
- Esitetty siirtymäaika tarkoittaisi myös sitä, että julkisten palveluntuottajien mukaantulon vaikutukset voitaisiin arvioida ja huomioida suoritemaksujen tasossa maksujen tasoa alentavana tekijänä vasta vuodesta 2028 lukien.
- Katsomme, että rekisteröintipäätösten hinnoittelua ja yksityisten toimijoiden maksutaakkaa tulee kohtuullistaa jo ennen julkisten tuottajien rekisteröitymisen aloitusta.
- Esitetyn tilapäisen lainmuutoksen ohella tulee jatkaa kaikkia sellaisia toimia, joilla saadaan lyhennettyä rekisteröintihakemusten käsittelyaikoja hyvän hallinnon vaatimusten mukaisiksi, mukaan lukien valvontaviranomaisten riittävien resurssien turvaaminen.
- Lisäksi on tarpeen laajemminkin seurata ja arvioida valvontalain säännösten toimivuutta palveluntuottajien ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta. Jatkokehittämisen ja seurannan aikana tulee arvioida etenkin sitä, onko kaikki kerättävä tieto asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta tarpeellista käytännön valvontatoiminnassa.

HYVINVOINTIALA HALI RY

Eteläranta 10,
00130 Helsinki
www.hyvinvointiala.fi

Hyvinvointiala
@Hyvinvointiala